

Lo Somatení

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dissapte 24 de Abril de 1897

Núm. 3249

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Pias. 3.50
a provincies trimestre. 10.00
Extranjer y Ultramar. 15.00
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Centro vitícola del Vallés

Arboricultors, Viticultors y Propietaris en general

Destrució completa de tots los Insectes paràsits ó vegetals que perturban lo bon desenrotlló de las Vinyas y Arbres fruyters.

SULFURAL.--Patent Joan Jarrijou.

Destrució radical del Oldium, Black-Rot, Antracnosis, Piral, Altisa en las vinyas y la Oruga, Negrilla, Cuchs, Polls etc. en los fruyters.

EXIT SEGUR Y GARANTIT.

Demánense los Prospectes que s' envian gratis, á

◆ **VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS** ◆

DIRECCIÓ GENERAL

Ponent 61

BARCELONA

SUB-DIRECCIÓ

Mar 46

VALENCIA

CASA FUNDADA EN 1860

Representant en la provincia de Tarragona: **DON PERE FABREGAS**.--Tarragona.

SE RETRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LS LABORABLES A PE-
TICIO.

NOVAS FOTOGRAFIAS EN CO-
LORS. OPERA tots
LOS DIUMENGES.

Passeig de Mata, 12,

REUS

Dias de despaig tots los festius.

TRASLADO

La molt antiga y acreditada Papelería y Fábrica de capsas de cartó, de la Successora de Joan Ferré y Vergés, que s' trobava situada en lo carrer de Sta. Anna, núm. 6, s' ha traslatat á la Plassa de la Constitució núm. 13.

L' ADVOCAT

RAMON VIDIELLA BALART

ha traslatat son despaig al pis primer de la casa, número 68 del Arrabal de Santa Ana d' aquesta ciutat.

SECCIÓ DOCTRINAL

UN DISCURS

del Doctor D. Ignasi Valentí Vivó

Que la veritat es norma pera la bona marxa d' un poble, principalment en lo que s' refereix á sanitat, que es com si diguessim son element normal y per consegüent allunyat de tota mena d' entrebanchs que forman part de son ésser ó adquirits s' oposan á son expansiu desenrotlló, es una d' aquelles coses que per lo sepigudes, millor dit, per axiomáticas, no necessitan cap mena de demostració. Mes que aquest principi en

si sia aixecat com á lema d' una agrupació ó entitat determinada, aixó ja es molt diferent. Per que son tants los principis verídics é inmillorables que sols son una ficció ó si s' intentan plantejarlos, en la práctica, ab molt to sensatés y cordura, resultan als ulls dels despreocupats é imparcials tan sols una ridícula parodia! De temps s' ha prés com á norma de conducta los grans amalgaments ó com glomeració d' elements diversos pera formar grans tots, que lluny d' ésser un progrés, una garantia pera ls que entran á formar de grat ó per forza part del mateix, lo que resulta sempre son remoras pera lo primer y una negació de lo segon.

Y no hi ha dupte que en lo fons tothom á l' hora crida pera procurar son benestar y anar avant, que es á lo que ha d' aspirar la rassa humana.

Mes s' n' estudi detingut, al contemplarla en sa diversitat dintre de la unitat de la mateixa, per forza ha de fer reflexionar al esperit pensador.

Aquestas consideracions que á la lleugera hem apuntat, nos sugeriren la diada del 31 de Janer d' aquest any quan concorreguerem á la sessió pública extraordinaria que la «Academia de Higiene de Catalunya» celebrá en obsequi als autors premiats en son darrer Concurs. En ella vegerem d' una manera clara quant acertats estavam al creure que dita corporació, per ésser «lliure, independent y no oficial», per forza de la manera que demostrava cumplir son comés, havia prés la rahó per nort y la veritat y sanitat com element primordial de son estudi.

Y no s' vagi á creure ningú que ns referim principalment á que no estant dita corporació lligada ab l' element oficial y acceptant com á símbol de sa propaganda la higiene, enteném que aixó es prou pera asseverar nostra afirmació, sinó que ns ho demostrá sa conducta lligada completament en la veritat dels principis que sustenta. Conducta aquesta no gayre observada en altres associacions similars ó de la mateixa mena. La Academia es de Higiene, pero també es de Catalunya. Dit está donchs que, ab lo progressiu lema de preveure hi va lligat lo nom d' una entitat determinada, que no es altre que la nostra Patria.

Aquesta manera de ser de la corporació esmentada ha fet sens dupte que en sos concursos deixés entrar á llynyar per l' honra de la victoria als escriptors usant son propi idioma y essent la Academia establerta á Catalunya, fa figurar en primer lloch com un dels idiomas ab que poden escriures los travalls, la llengua de la terra.

Aixó ja diu molt en pró de la claretat de criteri que anima als socis de tan benemérita institució.

Més, lo que ns ha mogut principalment á agafar la

ploma avuy, ha sigut lo treball llegit en la sessió extraordinaria del mes de Janer últim per lo digue catedrático de la Facultad de Medicina de la Universitat Barcelonina, nostre sabi mestre lo Doctor D. Ignasi Valentí Vivó.

Dit treball es prou pera donar lo carácter, ó nom á dita corporació, tant y tant catalana puig que, á un elevat fi científich hi va lligat un fi altament prácticich, y aixó es lo mes catalá de tot y lo que inspira aquestes ratllas.

Lo Doctor Valentí feu un resum de la sessió que presidía, y á té hem de dir que dit treball no pot ser mes científich y catalá. Llegintlo catalanament, se veu en ell al home enamorat de sa terra benlloguda que fa gala d' un particularisme científich que es la norma de la Academia, que segons ell, ab sos concursos evidencia que: «si en Espanya l' esperit sever, noble y generós de la Ciencia palpita vivent com en altres pobles moderns—admirables per sa cultura cívica,—també en Catalunya se desarrolla y prospera lo germen del análisis biocéntrich, no menos en la práctica que en la teoría, y, per consecuencia, la Higiene ostenta numerosa familia d' erudits experimentadors que predicen ab l' exemple, donant gallarda mostra de son saber, segons habréu notat al fixarvos en lo número y calitat de las Memorias presentadas á Concurs». Tot seguit passá á fer lo que ell anomená «algunes impresions d' actualitat».

Ellas son tan convincentes, tan claras y tan catalanas, que al ponderar la «Demografía estadística» l' anomena «aquest inmens mirall social que m' adula m' enganya reflexant, ab sens igual elocuencia, la vida comparativa dels pobles que prosperan ó declinan, guanyant ó perdent cualitats de rassa, segons logran los beneficis de la sanitat ó derrotan sa robustés en empreses ni útils ni honorosas d' aquestas colectivitats étnicas desdixadas ó floreixonts per causes totes naturals y al alcans del modern análisis sociològich».

En enlayrats párrafos plens de doctrina y erudició, senta á la Higiene com á norma de la rahó y de la sanitat positiva pera la vida dels pobles, amiga de son benestar moral y material com sistemática y fuetja al dir que «los convencionalismes d' escola ó secta, de classe ó de partit militant, procedeixen com adversaris acérrims de la veritat quan l' amagan, la disfressan, la atenuan, la mistifican, la fan sospitosa, y pera colmo de mals, la declaran temible: com si la realitat del viure pogués estar un sol moment á mercés de retòrics sofistas ó complacents definidors, cridats y escullits pera convertir la rahó humana en mudable artifici y nostre cóc en producte de laboratori industrial ó mercantil».

«La Ciencia de la salut no monopolisa, en cap concepte, la veritat racional y material de nostre existir, pero si la proclama, la difundeix, la sosté avans que tot y sobre tot, pesi á quins se portan com sos millors enemics, prenent que, si existeix imposició de fatalitat en las lleys cósmicas los higienistas al interpretarlas son exagerats y cavilosos per que anteposan la realitat á totes las convencions polítich-socials».

En altre apartat de son discurs se fixa lo doctor Valentí ab los problemas sociològichs que tan se preocupan en resoldre los moderns pensadors, sentant com á «testimoni irrecusable del valor dels nous métodos», «la Ciencia de la salut, filla lligítima del estudi prácticich lliurement experimentalista...» «procediments que garantisan la normalitat relativa dels pobles aymants de la pau social y del millorament de la rassa».

En ben arrodonits párrafos diu creure com á element necessari pera l' bon viure moral y material dels pobles, que sas condicions que entranen las lleys naturals y llógicas filles del Análisis, la Mecánica, la Física, la Química aplicadas á la Biología general, son las que objetivan la normalitat estátich-dinámica del cóc que no sols se refereix al individual, sinó al colectiu, puig que «lo real es lo verdader», «desde lo micro-

organisme al home». Y aquí en un hermós y atinat período diu lo Doctor Valentí veritats tan claras que no podem menos que reproduhirlas traduhintlas literalment, «Lo fat ó lo destí, engendre mitològich del Caos y de la Nit, pera res intervé en l'estudi propi de Biología contemporánea: per que la Sanitat es una pura-resultant económica, artística, política, de la previsió y la experiencia científicas dirigidas útilment à la defensa racional de la familia civilizada».

«Mes, per general infortuní, molts governs—las anomenadas grans potencies, excepte Inglaterra—à títol de defensa patriòtich-nacional, son cassos pràctichs de epidémica locura de las grandesas, ab deliri orgullós y persecutori ben evidents».

«Notenho: fundan autocráticas y mestissas alianças, pretenen hegemonías arqueològich-feudals, escarneixen la Filosofia del Dret ab absurdos y despòtichs furs privilegiats, volen la pau universal y 's preparan pera una guerra intra-europea, dilapidan la Hisenda ab tota mena de prodigalitats marciais, exageran, à sabendas, la funció política del Estat en detriment de la económica, secan las fonts de la producció útil, agrícola, industrial, mercantil, abusan del crèdit públich ab impostos abrumadors, condemnan à celitat castrense à milions de ciutadans joves, robustos, esculllits... no cab major cúmol de enormitats, sistematizadas y morbificas, falsejadoras de la civilisació». Y avans d'acabar comenta l'estat del realisme ó veritat positiva de la civilisació com à patrimoni sanitari possehit per la familia europea, fent atinadas consideracions sobre la peste Bubónica que podria evitarse si acatant-se las disposicions polítich administrativas ben donadas s'acabava d'un cop «ab las ilusions, las sorpresas, las negligencias los eufemismes danyosos à la Higiene pública y privada».

«La empresa defensiva ha de ser local y general», afegint tot seguit y fent una apologia del estat actual del progrés científich, que en los pobles cults ja ha arribat al período de «rahó normalment educada», acaba dihent «Lo nou método de ser dels grupos étnichs, que fian à las veritats demostradas per la Ciencia sa conservació y sos progressos, son benestar y son poderío, no es, en forma alguna un treball efimer, perturbador, apassionat, secret, sinó tot lo contrari, oposat com producte degut al estudi experimental que agranda la inteligencia y millora lo sentiment en benefici de la voluntat rasonadora y conscient del ciutadà, tant mes útil à sa pàtria, quant millor via preterint la salut à las riquesas».

Aquí deuria acabar lo lleuger esbós del discurs de nostre digníssim mestre per creurer insuficient y principalment atrevit tot quant diguessim després de lo molt y hó que digué en son brillant discurs, més ab tot, sians permés, encara que d'una manera ràpida, fer alguna consideració à las que apuntárem al comensar y que 'ns ha ocorregut cada cop que meditém més y més lo referit treball.

Los partidaris dels grans tots, hora es ja de que 's desprenguin de certs convencionalismes perjudicials al desarrollo evolutiu de la Ciencia higiològica present.

Lo particularisme científich avuy ho invadeix tot; la rahó 's fa mestressa del mon; y 'ls pobles que tenen conciencia de sa manera de ser, reivindican sa personalitat pera ser lliures. La cuestió es que arribin à coneixes, y à aquest fi devém dirigir la propaganda tots los que d'aixó 'ns preocupém. Aixís es que nosaltres, al veure que la «Academia de Higiene de Cataluña» al admetre 'ls treballs escrits en llengua catalana en sos comensos la reivindica en los de consemblant naturallesa, prova certa de que sab cumplir ab son deber y à conciencia dels moderns estudis basats en la observació y experimentació al felicitarla per sa conducta, no podem menos de ferho també, pero d'una manera entusiasta, à son digne president lo Doctor Valentí Vivó, qui, ab son discurs tan catalanament se mostra com à fill d'aquesta terra benvoiguda y com à sabi expert que sols fonamenta la argumentació en la veritat y la rahó, sempre y quant com à element de sanitat se refereix. Veritat y sanitat, veus aquí 's'era lema; y are, per fi de comptes, sapigan aquells que tot ho converteixen en sustancia de centralisació, monopoli ó tirania, que la majoria dels fills de Catalunya que en ella viuben, treballan y lluytan per lo progrés, quan fan públich lo seu criteri, com en lo cas present, l'idioma de que 's valen es un pur accident de forma y de circumstancies.

NARCÍS FUSTER Y DOMINGO.

Grecia y Catalunya

Entre 'l Sr. Cònsul de Grecia à Barcelona y 'l senyor President de la Unió Catalanista, s'han cambiat

las comunicacions que més avall reproduhim. Confirmen ellas lo que ja haviam dit en números anteriors respecte à lo molt agrahida que fou per part del Govern y del poble grech la manifestació de simpatia feta per las principals corporacions y periòdichs catalanistas, y demostren una vegada més que à fora d'Espanya se te un concepte més exacte de lo que aquestas valen y representan.

Hem de fer constar, además, y aixó dona major valor à lo delicat de la conducta del Sr. Cònsul, que aquest ha tingut la finesa d'enviar escrits en català tant son ofici original com la traducció dels que li dirigiren lo Mariscal de la Cort y 'l Ministre de Negocis Estrangers de Grecia.

«Consulat de Grèce, n.º 50.—Barcelona 16 d'Abril de 1897.—Senyor D. Antoni Suñol, President de la Unió Catalanista: Segons veig manifestar à V. lo dia que tingui lo plaher de visitar-lo de part de S. M. lo Rey y de mon Govern, me complasch avuy en trasmètrli traduhits del grech, los adjunts oficis del Mariscal de la Cort Reyat, y del Ministre de Negocis Estrangers, en los que s'espressa la gratitud de S. M. lo Rey dels helens, del Govern y del poble grech per las generosas simpatias del poble de Catalunya.

Catalunya te motius particulars pera despertar l'afecte y consideració de tot grech. Ella ha estat en aquesta ocasió, la primera entre totas las regions de la caballeresca Espanya en la manifestació de sos desitjos en favor del lliurament de Creta y de la unió de tots los helens.

En la impossibilitat d'espressar personalment l'agrahiment de S. M. lo Rey, de mon Govern, y lo meu particular, à totas las Societats y periòdichs que sotscribiren lo Missatge à S. M. Jordi I, Rey dels helens, mon August Senyor, me dirigesch à V. com à President de la «Unió Catalanista», organitzadora de la manifestació del 6 de Mars, pera que fassi arribar ma veu à totas y à cada una de las Associacions que d'aquella formin part, aixís com també à totas las demés Associacions y periòdichs que à son acte s'adheriren.

Rebi, senyor President, lo testimoni de ma més distinguida consideració personal.—Lo Cònsul de Grecia, P. Muzzopulo.

(Traducció).—Mariscalat de la Cort Reyat, n.º 47.—Athenes, 18 de Mars de 1897.—Senyor Cònsul: He rebut vostre ofici n.º 36 junt ab lo Missatge que m'haveu enviat dels filhelens y he cuytat en presentar los adjunts à S. M. lo Rey. Lo qual vos na dona l'encàrrech de trasmètrli en son nom sas més expressivas gracias per llur entusiasta manifestació y per llurs simpatias envers la familia Reyat y 'l poble Helénich.

Rebeu, senyor Cònsul, la seguretat de ma més distinguida consideració.—Lo Mariscal, M. Pappariopulo.—Sr. P. Muzzopulo, Cònsul de Grecia, etc. etc.

(Traducció).—Ministeri de Negocis Estrangers, número 1747.—Athenes 19 de Mars, de 1897.—Senyor Consul de S. M., en Barcelona: Ab la més gran satisfacció me so informat del contingut de vostre ofici número 36, de 9 de Mars, aixís com dels documents adjunts. La manifestació imponent del poble de Barcelona davant del Consulat, en la qual han pres part associacions y entitats tan distingidas, y la presencia en ella d'importantis diaris de Catalunya, provan de quina manera lo poble espanyol ha volgut compartir los desitjos que tots los pobles civilisats manifestin continuament en favor dels cretenchs.

Vos prego, senyor Cònsul, que espresseu als barcelonins qui de sort vos han manifestat llurs simpatias, las més infinitas gracias, ensemps que lo reconeixement del poble helénich y del Govern Reyat, y en particular à tots y cadascú d'aquells que han presidit aquestas manifestacions en favor de Grecia ó qui ha treballat en ellas.

Vos prego també que manifesteu vostra gratitud à la premsa del país, que ab tant entusiasme ha lluytat en favor del nostre sant combat, y us demano que no oblideu apueste deber sempre que se os presenti la ocasió.—Lo Ministre, A. J. Skouzés.»

Sr. D. Pere Muzzopulo, Cònsul de S. M. lo Rey dels helens, Barcelona.

Senyor Cònsul: Tinch lo plaher de contestar à sa atenta comunicació del 16 del present mes, que acompanyava, traduhits del grech, un ofici del Mariscalat de la Cort Reyat y un altre del Ministre de Negocis Estranger de Grecia, espessant la gratitud de S. M. lo Rey dels helens, del Govern y del poble de Grecia per las generosas simpatias del poble de Catalunya.

He posat en coneixement de la Junta Permanent de la Unió Catalanista, que tinch l'honor de presidir, lo contingut dels precitats documents, y he rebut d'ella l'encàrrech, que compleixo ab verdadera satisfacció, de trasmètrre à V. la expressió d'agrahiment ab que ha rebut tan valiosos tesmimonis de deferencia y aten-

ció, los quals farà coneixer à totas y cada una de las entitats que sotscrigueren lo Missatge dirigit à S. M. lo Rey dels belens.

Al mateix temps m'encarrega la Junta Permanent, segura d'interpretar en aixó los sentiments de tots los catalans, li retifiqui la sinceritat del afecte y admiració que sent envers tots los helens, y li asseguri son fervent desitj, ensemps que sa ferma esperansa de que Deu benehirà la empresa de redempció que ab tant de valor han escomes.

Lo que tinch l'honor de comunicarli transmetentli al mateix temps lo testimoni de ma consideració més distingida.

Barcelona, 22 d'Abril de 1897.—Lo President, A. Suñol.—Lo Secretari, Lluís Marsans.

CRONICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 23 de Abril de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OSBER particular
9 m. 3 t.	743 737	79 80	0'0	5'4	Nuvol	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe can
9 m. 3 t.	Sol. 25 Sombra 20	15	17 19	E. E.	Cun Nin 0'4

Durant tot lo dia d'ahir y ab motiu de la festività de Sant Jordi, Patró de Catalunya, va onejar en la fatxada del edifici que ocupa la nostra «Associació Catalanista», la bandera catalana, cubrint també 'ls balcons ab draps d'aquells colors nacionals.

Abir tinguérem lo gust de rebre la visita de la senyoreta María Ugarte, distingida pianista, qui porta 'l propòsit de donar un concert en lo «Teatre Fortuny» ó en alguna de las societats recreativas.

Celebrarém que vegi coronadas per l'èxit las sevas gestions.

Poch à poch se va lluny. Avans los directores de la política espanyola pretenian feros madrilenys à tots, als fills de la Peninsula y als fills de las colonias; es dir, ter d'Espanya, segons la frase d'en Pereda, un gran hospici en que tots portessim per uniforme las costúms y manera d'ésser de la gent de Madrid.

Res importava que las novas direccions de la ciencia política, empenyessin à facilitar als pobles la lliure expansió de las sevas energias, las sevas costúms, dret y llengua, cosas totas tan intimas que semblan que arrenquin de las entranyas mateixas de la seva vida. Res significava que tots los Estats se preocupessin de no fer odiosa la Administració pública y de tenir ben en compte que lo millor govern es aquell que, cumplint sos fins, deixa veure menos la mà que governa.

Tot era inútil. L'uniformar era l'úlich criteri de govern que tots los partits polítichs tenian. S'havia tallat un patró y tots devian portar aquella llureya. Que es cas de parlar de particularismes, de respectar una llengua que es lo verb de la nostra ànima y unas lleys que son l'ànima de la nostra nacionalitat. S'havia d'anar tot à fondre dins d'una altra nacionalitat preferida y fentse la fusió atant lo foc los vents del Desert y servint de gresol la planura central de las duas Castellas.

Ara en part ja hem avansat. Ja 's confesa que 'ls governants tenen de coneixer lo manera d'ésser del poble sobre 'l que legislan. Ara ja no s' diu que l'empleat oficial parlant solzament castellà signi apte per administrar pobles que no l'entenen.

O sino végis lo que deya en Moret fa poch mesos desde la presidencia del Ateneo de Madrid: «En la presente crisis no asombran à todo el mundo la absoluta ignorancia en que nos hallamos respecto à cuanto concierne à las Islas Filipinas? Y no se vé con tristeza que estamos allí gobernando un pueblo cuyo lenguaje ignoran los representantes de la Administración y con el cual solo podemos entendernos por el intermedio de los frailes?»

Naturalment que aixó ho diu en Moret referintse à Filipinas, que si parlés de Catalunya, Euskaria ó Galicia, alashoras pensaria d'una altra manera. Alashoras ja no faria esment de lo ignorants que están los polítichs espanyols de las nostras necessitats y de las nostras aspiracions. Alashoras ja no voldria saber los varis judicis per jurats que s'han hagut de suspendre en las Provincias Vascas per no poderse entendre magistrats, jurats y testimonis. De bon grat potser se conformaria en que 'ls recaudadors de contribucions

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona

5:04 m. correo (per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
12:11 t. mercancias, segunda y tercera.
4:57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona a Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilanova).
15:8 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus a Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora a Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:30 n.

De Reus a Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona a Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:30 n.

De Reus a Lleyda

8:10 m. — 5:23 t.

De Lleyda a Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus a Vimbodí

1:28 t. cotxes del 2.ª y 3.ª

De Vimbodí a Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona a Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia a Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona,	8:30 m.
De Barcelona (per Tarragona)	8:30 m.
De id. directa	10:30 t.
De id. id.	1:30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendit de Lleyda) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 2:30 m.
De Lleyda y Huesca 7:30 n.
NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.
Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Per a Barcelona a las 5:00 m.
Per a id. a las 2:00 t.
Per a Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Per a id. id. (per idem) a las 2:00 t.
Per a Tarragona, directe a las 7:00 n.
Per a Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas a las 8:00 m.
Per a Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 1:00 t.
Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.
NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donaa sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens que regirá desde 1 dia 1 de Octubre de 1896.
Sortidas de Reus: 4:10, 9:06 matí; 2:32 y 5:43 tarde.
Sortidas de Salou: 4:56, 10:46 matí; 5:10 tarde y 7 nit.
Las horas se regeixen per lo meridià de Madrid.

SOFRE GRÍS DE BIABAUX

MINERAL FRANCÉS

Premiat en las Exposiciones Universals e Internacionals

AVIGNON, 1890.-LYON, 1894.-BORDEAUX 1895

Destrucció radical de las malalties de la Vinya, Oidium, Mildiu, Black-Rot, Rot, Blanc, Anthracosis, etc., y contra las Formigas, Pugó, Orugas y altres insectes.

Lo comprador deu, donchs, exigir, a fi de no ser enganyat, la marca EL VOLCAN, de la Companyia Biabaux, estampada en tots los sachos.

Representants: Senyor Joan Vilella y Companyia y Joseph Gambus y Anguera, Vilá (Bou) 12.—REUS.

Representants: Senyor Joan Vilella y Companyia y Joseph Gambus y Anguera, Vilá (Bou) 12.—REUS.

Lo comprador deu, donchs, exigir, a fi de no ser enganyat, la marca EL VOLCAN, de la Companyia Biabaux, estampada en tots los sachos.

Representants: Senyor Joan Vilella y Companyia y Joseph Gambus y Anguera, Vilá (Bou) 12.—REUS.

Lo comprador deu, donchs, exigir, a fi de no ser enganyat, la marca EL VOLCAN, de la Companyia Biabaux, estampada en tots los sachos.

Representants: Senyor Joan Vilella y Companyia y Joseph Gambus y Anguera, Vilá (Bou) 12.—REUS.

Lo comprador deu, donchs, exigir, a fi de no ser enganyat, la marca EL VOLCAN, de la Companyia Biabaux, estampada en tots los sachos.